

Minősített magyar sakkszerzők

Az első világháborút követő években jelentősen megerősödött a nemzetközi sakkeladványszerző mozgalom. Megnőtt a szerzők száma – ez szükségképpen magával hozta a szerzők értékelésének, minősítésének kívánalmát. Az egyes országok ennek különböző módon tettek eleget; Magyarországon például évente összeállították a szerzők erőssorrendjét a kitüntetett feladványok szubjektív pontozásával. A Magyar Sakkeladvány Antológia 1938-ban összeállítást közölt az 1921-27 évi nemzetközi versenyeken elért eredmények alapján kialakított erőssorrendről. A táblázat 48 magyar szerző versenyeredményeit közli, 31 szerzőt „tartalékban” tartott. (Közel 80 magyar szerző – hol vagyunk már ettől?). Nemzetközi értékelésként J. Buchwald amerikai sakkszerző 1948-tól évente közölte a saját pontrendszer alapján összeállított nemzetközi ranglistát.

Amikor a feladványszerzés sportjellegét hivatalosan elismerték, sor került a minősítések egységes szabályzatának megalkotására. Hazánkban ez első ilyen szabályzatot 1951-ben vezették be; 1952-ben kisebb mértékben, 1976-ban jelentősen módosították. Az 1980-ban elfogadott „Magyar sakkszerzemény versenyszabályzat” keretében a minősítési szabályzat egyes pontjai is módosultak; ekkor vezették be a nagymesteri és mesterjelölti kategóriákat. (A nagymesterekre vonatkozó utolsó módosítás 2006-ban történt.)

A magyar minősítési szabályzat mindenkor erősen kötődött a gyakorlati sakkeljátékosok szabályzatához; részben emiatt, részben sportpolitikai okokból több – értelmetlen és szükségtelen – feltételt is tartalmazott: a minősített sakkszerzőknek játékos minősítéssel is rendelkezniük kellett, a fiataloknak le kellett tenni a fizikai sportokkal foglalkozó MHKpróbát, a sakkszerzőktől oktató, szervező, szakirodalmi tevékenységet is megköveteltek. A mesternél alacsonyabb kategóriájú minősítések öt év után elévültek.

Ma már nincsenek ilyen megkötések. A minősítések alapvetően a szerzőversenyeken elért helyezéseken alapulnak; a megszerzett minősítések nem évülnek el. A nemzetközi sakkszerző minősítéseket a FIDE-albumokban közölt feladványok száma alapján a FIDE-PCCC adja meg.

Az alábbi táblázat felsorolja a minősítést szerzett magyar sakkszerzőket, megadva a legmagasabb minősítést a megszerzés évével, valamint az esetleges nemzetközi minősítést is (FIDE-mester, nemzetközi (nk.) mester, nemzetközi nagymester).

Apró László (1907-2000) mester (1971) FIDE-mester (1990)
Ányos László (1932-) mester (1991)
Bajtay József (1902-1988) mesterjelölt (1977)
Bakcsi György (1933-) nagymester (1977), 30-szoros magyar bajnok, örökös bajnok (1985), nk. nagymester (1980)
Dr. Bán Jenő (1919-1979) mester (1965)
Barna László (1939-2008) mesterjelölt (1978)
Bata Lőrinc (1907-1991) tiszteletbeli mester (1989)
Dr. Bebesi Gyula (1915-1991) mester (1977) FIDE-mester (1990)
Benedek Attila (1921-2010) nagymester (2006), FIDE-mester (1990)
Benkő Pál (1928-) tiszteletbeli nagymester (2001), nagymester (2006)
FIDE-mester (1990), nk. mester (1995)
Czakó László (1946-) I. o. sakkszerző (1980)
Csák János (1949-) nagymester (1999) FIDE-mester (1997), nk. mester (2005) 11-szeres magyar bajnok, örökös bajnok (2011)
Cseh Gábor (1974-2001) nagymester (2003 posztumusz), FIDE-mester (2004)

Durham Dávid (1934-) mester (2004)
Érsek Tibor (1940-) nagymester (2006)
Fleck Ferenc (1908-1994) nagymester (1997) tiszteletbeli nk. mester (1988), FIDE-mester (1990)
Földeák Árpád (1917-2004) tiszteletbeli mester (2003)
Gyarmati Péter (1957-) mester (2006)
Harl Antal (?) mesterjelölt (1993)
Istokovics Ferenc (1937-1986) mester (1986)
Jánosi Ervin (1936-) tiszteletbeli nagymester (2004)
Kardos Tivadar (1921-1998) mester (1951) FIDE-mester (1990)
Kárpáti Aurél (1916-2006) mester (1951?), nk. mester (1988)
Kele János (1928-1988) mester (1978)
Kerekes Ottó (1930-) mesterjelölt (1995)
Kirchner Imre (1954-) mester (2011)
Kiss János (1925-1999) mester (1952) tiszteletbeli nk. mester (1988), FIDE-mester (1990)
Koder Gábor (1948-) mesterjelölt (1983)
Korányi Attila (1934-1997) nagymester (1977), örökös bajnok (1985), nk. mester (1988)
Korponai József (1931-1988) mester (1965), nagymester (2010 posztumusz), nk. mester (1984)
Laborczy Zoltán (1949-) nagymester (2009)
Lamoss Jenő (1911-1982) mesterjelölt (1979)
Lázár János (1909-1981) mester (1977)
Dr. Lindner László (1910-2004) nagymester (1990), nk. mester (1984)
Majoros Béla (1955-) mester (2004)
Mikitovics János (1949-) mesterjelölt (1985), mester (2011), nagymester (2011)
Molnár Árpád (1936-) nagymester (2006) FIDE-mester (2004), nk. mester (2006)
Nemes Imre (?) II. o. sakkszerző (1999)
Dr. Németh Gyula (1935-2002) I. o. sakkszerző (1982)
Orbán Tibor (1956-1981) I. o. sakkszerző (1979)
Dr. Papp Gusztáv (1897-1988) II. o. sakkszerző (1979)
Dr. Páros György (1910-1975) mester (1951?), nk. nagymester (1975)
Pásztor József (1958-) mester (2004)
Pethes Zoltán (1940-2000) II. o. sakkszerző (1983)
Pintarics Vilmos (1909-1981) II. o. sakkszerző (1977)
Riczu Lajos (1926-1987) I. o. sakkszerző (1983)
Rózsa Andor (1913-2003) I. o. sakkszerző (1985)
Schneider Vilmos (1993-2001) nagymester (1996), nk. mester (1979)
Szabó László (1953-1983) I. o. sakkszerző (1983)
Szabó Tibor (1955-) nagymester (1989), FIDE-mester (1990)
Dr. Szentai Endre (1936-1986) mesterjelölt (1977)
Szöghy József (1910-1978) mester (1955), FIDE-mester (1990)
Dr. Talabér László (1910-1986) mester (1972)
Tar Gábor (1943-) mester (2011)
Tóth Imre (1932-) mesterjelölt (1978)
Zoltán László (1942-2008) nagymester (2006)

Nemzetközi sakkszerző versenybírók

A FIDE-PCCC megalakulásakor rendezték a nemzetközi versenybíró minősítéseket. E címet az a sakkszerző nyerheti el, aki bírói kvalitásait megfelelő számú nemzetközi verseny bírói jelentésével igazolja, és akinek részére saját hivatalos nemzeti szerve e cím megadását javasolja.

E feltételek alapján az alábbi magyar szerzők kaptak nemzetközi versenybírói minősítést – megadva a minősítés megszerzésének évét, és az érvényességi kategóriákat (rövidítések: 2: 2-lépéses mattfeladványok, 3: 3-lépéses mattfeladványok, m: többlépéses mattfeladványok, s: önmattfeladványok, h: szabadmatt-feladványok, f: tündérfeladványok, e: tanulmányok):

Ányos László (2004) h
Bakcsi György (1979) 2, 3, m, s, h, f
Benedek Attila (1983) 2, 3, m, s, h
Darvas Róbert (1956) h
Fleck Ferenc (1956) 2, 3, m
Földeák Árpád (1964) s, h, f
Kardos Tivadar (1979) s, h, f
Dr. Lindner László (1956) 2, 3, m, h, e
Nagy Ödön (1956) 3, m
Korányi Attila (1984) e
Kovács Flórián (1960) műfaji meghatározás nélkül
Neukomm Gyula (1956) 2, h, f
Páros György (1956) 2, 3, m, h
Schór László (1956) 3, m
Szöghy József (1979) 2
Zilahi Zoltán (1956) 2, 3, m

*A listákat összeállította és a kísérőszöveget írta: Benedek Attila, 2010. január havában
(Adatok frissítve: 2011. 10.14)*